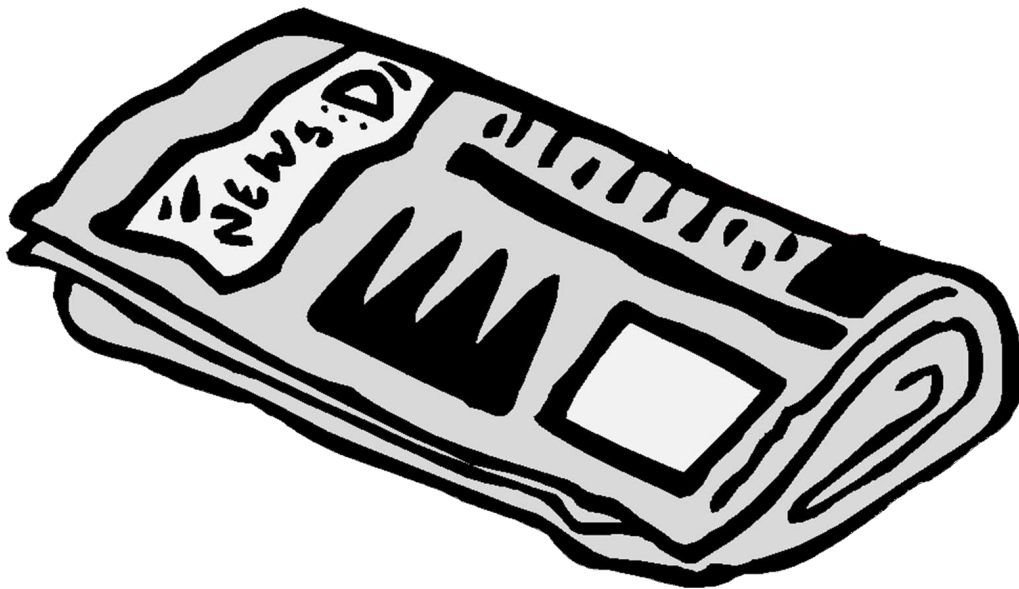

Szkolni dziennikarze

Szkolni dziennikarze

Okładka – szkolni dziennikarze

Źródło: Pixabay, domena publiczna.

Prasa to jedno z najstarszych mediów. Jej początki w Polsce sięgają XVI wieku, kiedy to zaczęto drukować pierwsze teksty z informacjami (tzw. gazety ulotne). Obecnie prasa funkcjonuje zarówno w formie papierowej jak i elektronicznej. To jedno z najważniejszych mediów, które każdego dnia dostarcza informacji o aktualnych wydarzeniach. Stanowi również źródło wiedzy i rozrywki, sprzyja poszerzaniu zainteresowań. Do podstawowych gatunków dziennikarskich należą [news](#), [reportaż](#), [wywiad](#).

Zawód dziennikarza nie należy do łatwych, wymaga odpowiedniego wykształcenia oraz predyspozycji. Dziennikarz musi dbać o aktualność i wiarygodność przekazywanych wiadomości. Zbiera i sprawdza informacje, przeprowadza wywiady, podróżuje. Często pracuje pod presją czasu.

W wielu szkołach wydawane są gazetki informujące o aktualnościach związanych z życiem danej placówki. Często zawierają one artykuły pogłębiające wiedzę z różnych

dziedzin. Dostarczają rozrywki w postaci żartów, krzyżówek, konkursów. Zachęcają do włączania się w różnorodne akcje i przedsięwzięcia. Praca w redakcji szkolnej gazetki to doskonała okazja do spróbowania swoich sił jako dziennikarz.

Już wiesz

1. Zapoznaj się z aktualnymi doniesieniami internetowych serwisów dziennikarskich. Zwróć uwagę na sposób prezentowania wiadomości najważniejszych, najnowszych, ciekawostek. Jakie dostrzegasz różnice? Swoimi spostrzeżeniami możesz podzielić się z koleżankami i kolegami z klasy.

2. Wybierz trzy wiadomości dotyczące twojej szkoły, najbliższej okolicy lub miejscowości, które według ciebie powinny znaleźć się na pierwszej stronie szkolnej gazety. Możesz podzielić się swoimi pomysłami z koleżankami i kolegami.

3. Zastanów się, jak mogłoby wyglądać pierwsze wydanie gazetki przygotowane przez redaktorów z twojej klasy/szkoły.

Jak przygotować wydanie gazety?

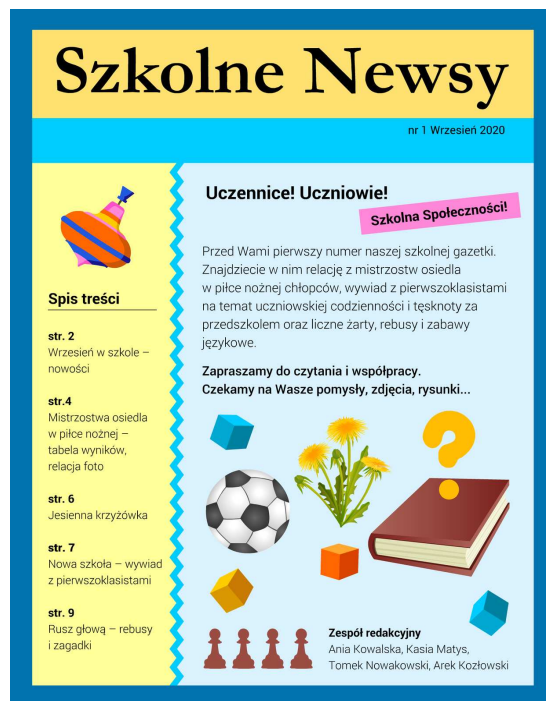
Media są źródłem informacji, wiedzy, rozrywki. Wpływają na nasze gusta i kształtują opinie. Mimo że wiele tekstów medialnych zawiera fakty, wspólną cechą komunikatów dziennikarskich jest chęć oddziaływania na emocje czytelnika. W tym celu twórcy artykułów często posługują się językiem potocznym, grą słów czy zaskakującymi skrótami myślowymi.

Co charakteryzuje sposób wypowiedzania się we współczesnych mediach?

- Teksty odznaczają się **różnorodnością i kreatywnością** – w wielu wypadkach prezentowane wiadomości i opinie urozmaicone są przez intrygujące gry słów i skojarzenia; poważnym tematom często towarzyszą utrzymane w żartobliwej formie komentarze.
- Media przemawiają **językiem przeciętnego odbiorcy**. Można w nich odnaleźć środki wyrazu funkcjonujące również w reklamie, np. metafory, powszechnie używane frazeologizmy, odwołania do filmów i gier, przekształcenia popularnych przysłów czy znanych cytatów i piosenek.
- W dobrym dziennikarstwie o trudnych tematach mówi się w przystępny sposób, używając poprawnej polszczyzny i zrozumiałego słownictwa.

Szkolne gazetki

Tworzenie uczniowskich zespołów redakcyjnych i wydawanie szkolnych gazetek to popularny sposób doskonalenia umiejętności pisania różnych form wypowiedzi, pracy w zespole, poszerzania zainteresowań, a nawet odkrywania życiowych pasji.

Szkolna gazetka

Źródło: Learnetic SA, licencja: CC BY 4.0.

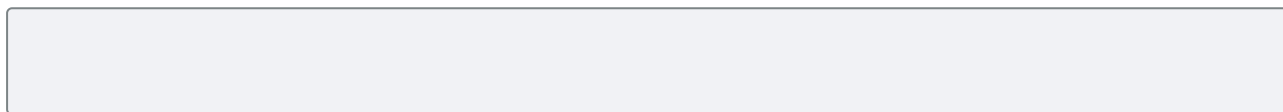

Szkolna gazetka

Źródło: Learnetic SA, licencja: CC BY 4.0.

Ćwiczenie 1

Wyjaśnij znaczenie terminów związanych z prasą: **winieta**, **stopka**, **szpalta**, **kolumna**. Następnie odszukaj je na powyższych grafikach przedstawiających szkolne gazetki.

Polecenie 1

Wykorzystaj przygotowany wcześniej materiał dotyczący twojej szkoły/najbliższej okolicy. Zachęć do współpracy koleżanki i kolegów z klasy lub szkoły i wspólnie zaprojektujcie pierwszą stronę szkolnej gazetki - możecie skorzystać z poniższego wzoru.

Zajawka do artykułu z kolejnej strony Lid Tytuł artykułu	Zajawka do artykułu z kolejnej strony Lid Tytuł artykułu
Tytuł nazwa wydawcy miejsce i data wydania	
Nagłówek najważniejszej informacji (1)	Komentarz (1)
Fotografia prasowa wraz z podpisem do najważniejszej informacji (newsu dnia)	Komentarz (2)
	Informacja (1) Lid Tekst
Lid najważniejszej informacji	Informacja (2)
Tekst najważniejszej informacji	Lid Tekst
	Informacje w skrócie

Wywiad z...

Z panią Ewą Malinowską, wicedyrektor naszej szkoły, na temat trudów codziennej pracy, zainteresowań oraz dzieciństwa rozmawia Marta Kowalska - reporterka 'Naszej Czwórki'.

M.K.: Dzień dobry. W majowym numerze naszej szkolnej gazetki inaugurujemy rubrykę pt. 'Rozmowa z...', w ramach której chcielibyśmy przeprowadzać wywiady z osobami ważnymi dla naszej szkolnej społeczności. Dziś moim gościem jest Pani Ewa Malinowska – nauczycielka języka angielskiego i wicedyrektor szkoły. Czy mogę zadać Pani kilka pytań?

E.M.: Dzień dobry. Bardzo proszę.

M.K.: Czy lubi Pani swoją pracę?

E.M.: Bardzo lubię. Praca z młodzieżą jest moją pasją i nie wyobrażam sobie innego zajęcia.

M.K.: Kiedy postanowiła Pani, że zostanie nauczycielką?

E.M.: Już jako mała dziewczynka! Choć najpierw pragnęłam być przedszkolanką, co raczej nie jest oryginalnym marzeniem.

M.K.: Co wpłynęło na zmianę planów?

E.M.: Później, prawdopodobnie w szóstej klasie, obejrzałam film 'Stowarzyszenie umarłych poetów' i natychmiast zapragnęłam zostać nauczycielką języka angielskiego. I zostałam.

M.K.: Mnie również podobał się ten film. Wiele osób krytykuje zachowanie dzisiejszej młodzieży. Mówi się, że młodzi ludzie nie lubią się uczyć, a ich jedyną pasją jest internet. Czy zgadza się Pani z tą opinią?

E.M.: (śmiech) Gdy sama miałam naście lat, słyszałam od starszych, że młodzież jest niezdolna, że dziwnie się ubiera i słucha głośnej muzyki... Nie zgadzam się z tą opinią. Większość znanych mi młodych ludzi – uczniów naszej szkoły – ma swoje pasje sportowe, naukowe czy artystyczne. Z dumą obserwuję ich rozwój i sukcesy. A internet... cóż, może faktycznie niektórzy zbyt często z niego korzystają...

M.K.: Jakie cechy powinien według Pani mieć idealny uczeń?

E.M.: To bardzo trudne zadanie. Nie wiem, czy taki uczeń byłby lubiany przez rówieśników. Moim zdaniem ważne są takie cechy jak nienaganna kultura osobista, ciekawość świata, odwaga, kreatywność, odpowiedzialność.

M.K.: Czy Pani była idealną uczennicą?

E.M.: Absolutnie nie.

M.K.: Dlaczego?

E.M.: Jako nastolatka lubiałam się wprowadzić w uczenie i zdecydowanie byłam grzeczna, bardzo się jednak wszystkim przejmowałam i czasami bałam się zadawać pytania, zgłaszać swoje wątpliwości.

M.K.: Co lubi Pani robić w czasie wolnym?

E.M.: Uwielbiam czytać książki i chodzić do kina. Staram się też uprawiać sport – jeździć na deskorolce.

M.K.: Naprawdę?

E.M.: O tak! Córką mnie nauczyła.

M.K.: Jaką książkę zabrałaby Pani na bezludną wyspę?

E.M.: (śmiech) Moja ukochana lektura z dzieciństwa to 'Dzieci z Bullerbyn', a książka, do której najczęściej wracam to 'Duma i uprzedzenie'. Serdecznie polecam.

M.K.: Dziękuję za rozmowę. Do widzenia.

E.M.: Dziękuję. Do widzenia.

Po przeczytaniu wywiadu wykonaj polecenia:

Ćwiczenie 2

Wskaż wypowiedzi, za pomocą których dziennikarz:

- prezentuje bohatera wywiadu,
- pyta rozmówcę o opinię na jakiś temat,
- zamierza uzupełnić ważne informacje,
- nawiązuje i podtrzymuje dyskusję.

Ćwiczenie 3

Wskaż wypowiedzi bohatera wywiadu, w których:

- można znaleźć ciekawostki na temat jego biografii,
- pojawia się opis jego przeżyć,
- pojawiają się informacje na temat cenionych wartości.

Polecenie 2

Przygotuj się do przeprowadzenia wywiadu z uczennicą lub uczniem z twojej szkoły, np. sportowcem, laureatem olimpiady naukowej. Najpierw zaproponuj rozmowę i umów jej termin, następnie przygotuj pytania, które zadasz swojemu gościowi. Zapisz przebieg wywiadu, a następnie autoryzuj go (pokaż swojemu rozmówcy i poproś o potwierdzenie jego/jej słów).

W stronę reportażu

Z cyklu: Dzień w pracy z...

Drodzy czytelnicy! Wszyscy lubią słodkie, choć nie wszyscy się do tego przyznają. Dlatego też, w dzisiejszym reportażu postanowiłem poznać uroki pracy cukiernika. Zadanie ułatwili mi właściciele znajdującej się w naszym mieście cukierni 'Ptyś miętowy' Państwo Nowakowscy.

Na wstępie muszę zaznaczyć, że nie miałem pojęcia, jak wymagające jest to zajęcie. By pierwsi klienci mogli o godzinie 8.00 kupić swoją ulubioną brioszkę lub drożdżówkę na drugie śniadanie, pracę trzeba zacząć o 4.00 rano.

Już kilka minut po otwarciu zakładu wszędzie słychać krzątanie i pobrzękiwanie naczyń. Sprawne ręce pracowników rozcinają worki z mąką i cukrem, wbijają jajka do dzieży, odmierzają składniki, by po chwili ubijać, mieszać i formować ciastka. Nikt nie myśli o tym, że większość ludzi jeszcze słodko śpi. Tutaj praca wre. Blaszki z ciastem trafiają do piekarnika i następuje chwila na odpoczynek. Łyk kawy, kanapka, krótka pogawędka o życiu. Aż tu nagle w nozdrza uderza zapach pieczonego ciasta – cudowny, obezwładniający. Czas wyjąć bułeczki maślane z pieca. Za chwilę będą gotowe bajgle. Pierwsza partia pączków już czeka na nadzienie i lukier. To moje

zadanie. Trochę się denerwuję. Przy dziesiątej sztuce załamuję. Przy trzydziestej osiągam wprawę. Przy pięćdziesiątej... Malinowy dżem i lukier cytrynowy chyba będą mi się dzisiaj śniły.

Wybija 8.00. W cukierni pojawiają się pierwsi klienci. Robi się gwarno. Zapachowi pieczonego ciasta zaczyna towarzyszyć aromat parzonej kawy. Na zapleczu wszyscy pracują...

Południe. Koniec mojej zmiany. Środek dnia, a mnie ogarnia senność. Mam za sobą osiem godzin pracy. Przebieram się i wychodzę do domu. Szef zmiany proponuje mi pracę. Dziękuję uprzejmie i wychodzę. Póki co wracam do szkoły, ale może kiedyś... Zajęcie nie tak łatwe, jak się wydaje, ale satysfakcjonujące.

Po przeczytaniu reportażu wykonaj polecenia:

Ćwiczenie 4

Wskaż elementy świadczące o tym, że powyższy tekst jest reportażem.

Polecenie 3

Zaproponuj temat reportażu prasowego poruszającego sprawy ważne dla twojej szkoły lub miejscowości. Wymyśl przyciągający uwagę tytuł, sporządź plan, według którego napiszesz reportaż.

Polecenie 4

Zbierz materiał fotograficzny do swojego reportażu. Podpisz zdjęcia.

Tytuł reportażu

Zaloguj się, aby dodać ilustrację.

Źródło: Contentplus.pl sp. z o.o., licencja: CC BY 3.0.

Zadaniowo

Ćwiczenie 5

Przyporządkuj podane słownictwo do właściwych kategorii.

Słownictwo charakteryzujące dobrego dziennikarza

Pozostałe wyrazy

subiektywny

zależny

komunikatywny

bezzstronny

nieśmiały

małomówny

rzetelny

dociekliwy

kompetentny

obiektywny

uczciwy

skrupulatny

Źródło: Learnetic SA, licencja: CC BY 4.0.

Ćwiczenie 6

Wpisz w odpowiednie miejsca krzyżówki wyrazy charakteryzujące dobrego dziennikarza.

1.														
2.														
3.														
4.														
5.														

1. _ _ _ p _ _ _ _ _

2. r _ _ _ _ _

3. _ _ _ _ _ a _ _ _ _

4. _ _ _ s _ _ _ _ _

5. _ _ _ _ _ a _ _ _

Źródło: Learnetic SA, licencja: CC BY 4.0.

Ćwiczenie 7

Dopasuj do podanych związków frazeologicznych ich objaśnienia.

mieć za sobą media	telewizja
kaczka dziennikarska	błąd w druku, przeoczony w trakcie korekty
chochlik drukarski	nieprawdziwa, zmyślona wiadomość prasowa rozpowszechniana, aby zaciekawić odbiorcę
na łamach prasy	cieszyć się przychylnością mediów
mieć złą prasę	na stronach czasopisma, gazety
szklany ekran	być źle ocenianym w publikacjach prasowych
hiena dziennikarska	dziennikarz, który dąży do celu bez względu na koszty i etykę

Źródło: Learnetic SA, licencja: CC BY 4.0.

Źródło: Contentplus.pl sp. z o.o., licencja: CC BY 3.0.